

Sygn. akt IV Ka 351/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Gąsior

Sędziowie SO Ireneusz Grodek (spr.)

del. SR Agnieszka Szulc - Wroniszewska

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Janusza Omyły

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2013 roku

sprawy **A. W. (2)**

oskarżonego z art.177§2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 15 marca 2013 roku sygn. akt VI K 913/12

na podstawie art.437§1 kpk, art.438 pkt 4 kpk, art.635 kpk w zw. z art.627 kpk

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- na podstawie art.42§1 kk orzeka w stosunku do oskarżonego A. W. (2) zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 2 (dwóch) lat,**
- na podstawie art.43§3 kk zobowiązuje oskarżonego A. W. (2) do zwrotu dokumentu prawa jazdy uprawnionemu organowi;**

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza od oskarżonego A. W. (2) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 351 / 13

UZASADNIENIE

A. W. (2) uznany został za winnego tego, że w dniu 1 czerwca 2012 r. o godz. 15.10 w R.przy ul. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że będąc kierującym pojazdem ciężarowym m – ki R. (...)o nr rej. (...)wraz z naczepą marki K.nr rej. (...) jadąc w kierunku miejscowości K., nie zachował szczególnej ostrożności, nie dostosował właściwego odstępu od poprzedzającego go pojazdu, poruszając się jednocześnie z prędkością niebezpieczną i przekraczającą dopuszczalną, podejmując manewr obronny przed najechaniem na tył samochodu osobowego O. (...)o nr rej. (...), zjechał na przeciwległy pas ruchu, gdzie doprowadził do czołowego

zderzenia z pojazdem m – ki T. (...) o nr rej (...), kierowanym przez T.N.A., jadącym w kierunku centrum miasta, który to kierujący w wyniku zderzenia doznał wielonarządowych rozległych obrażeń ciała w postaci ran tłuczonych, ciętych, sińców i otarć naskórka na powłokach ciała, wieloodłamowego otwartego złamania kości pokrywy czaszki w okolicy czołowo – skroniowej lewej, przechodzące na kości podstawy przedniego i środkowego dołu czaszki po stronie lewej, krwiaka podtwardówkowego w tylnym dole podstawy czaszki, krwiaków podpajęczynkowych na sklepiści półkul mózgu oraz w obrębie mózdzku z krwią w komorach mózgu, stłuczenia pnia mózgu, obrzęku mózgu, licznych obustronnych złamań żeber z rozerwaniem opłucnych ściennych i płucnych z krwiakiem jam opłucnych i obustronną odmą płucną i złamaniem obojczyka lewego, stłuczenia mięszu płuc, wieloodłamowego złamania łopatki lewej, skośnego złamania trzonu prawej kości udowej, powierzchownego pęknięcia mięszu wątroby oraz niedokrwienia narządów wewnętrznych, na skutek których T.N.A.zmarł, tj. o czyn z art. 177 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie VI K 913 / 12 Sąd Rejonowy w Radomsku:

1. oskarżonego uznał za winnego zarzuconego czynu i za to na podstawie art. 177 § 2 kk wymierzył mu karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat;
3. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu grzywnę w ilości 80 stawek dziennych, ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 10 złotych;
4. na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonych: R. N., M. A. oraz D. A. po 2000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;
5. wymierzył oskarżonemu 380 złotych opłaty oraz zasądził od niego 1500 złotych tytułem częściowego zwrotu wydatków na rzecz Skarbu państwa, zwalniając go od ich ponoszenia w pozostałej części.

Powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator, podnosząc zarzut jej rażącej łagodności wskutek wymierzenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz w wyniku odstąpienia od orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w rozmiarze 2 lat. Według skarżącego, było to następstwem nieuwzględnienia okoliczności obciążających oskarżonego, takich jak: naruszenie jednocześnie kilku zasad ruchu drogowego w postaci znacznego przekroczenia dozwolonej prędkości w terenie zabudowanym, utrzymywania jednocześnie przy tak dużej prędkości zbyt bliskiego odstępu od poprzedzającego go pojazdu i nieprawidłową obserwację przedpola jazdy, co przyczyniło się do niewłaściwej oceny karnej zachowania oskarżonego, jego stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego czynu, skutkujących uznaniem, iż orzeczone w wyroku kara nie spełni dyrektyw prewencji indywidualnej i generalnej. W konkluzji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, w konsekwencji nie orzekania grzywny na podstawie art. 71 § 1 kk, a w pozostałym zakresie o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna częściowo – w zakresie, w jakim skarżący podważał odstąpienie przez Sąd Rejonowy od orzeczenia wobec A. W. (2) zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Sąd Okręgowy nie podzielił natomiast argumentów podnoszonych za celowością wymierzenia mu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, choć były one rzeczywiście ważne. (...) A. W. (2) przemawiały bowiem tak okoliczności przypisanego mu czynu, jak i jego następstwa, które powodowały, iż społeczna szkodliwość czynu rzeczywiście była wysoka. Oskarżony sprokurował wypadek w prostej, nieskomplikowanej sytuacji drogowej – na prostym, płaskim odcinku drogi o dobrej nawierzchni, przy sprzyjających warunkach atmosferycznych i prawidłowym zachowaniu innych uczestników ruchu (łącznie ze zmarłym pokrzywdzonym). Jedyną i wyłączną przyczyną tragicznego w skutkach

zdarzenia było rażące uchybienie przez A. W. (2) podstawowym zasadom bezpieczeństwa w ruchu – wymogom bezpiecznej, administracyjnie dozwolonej prędkości i zachowania należytej odległości od poprzedzającego pojazdu. Oskarżony zupełnie przy tym nie pamiętał, że prowadził pojazd, którego masa i gabaryty (ciągniki siodłowy z naczepą) wymagają od kierowcy szczególnej rozwagi i poczucia odpowiedzialności. Tymczasem A. W. (2) obowiązującą na obszarze zabudowanym prędkość 50 km / h przekracza niemal podwójnie (83 km / h). Towarzyszyło temu niepokojenie prawidłowo jadącego przed nim kierowcy gwałtownym zbliżaniem się do tyłu jego pojazdu na małą odległość i hamowaniem. Tego rodzaju „ manewry ” oskarżony wykonał kilkakrotnie. Ostatni zakończył się utratą stateczności ciągnika w trakcie hamowania, zablokowaniem kół i zarzuceniem pojazdu na przeciwległy pas ruchu. Pokrzywdzony nie miał żadnych szans na wykonanie jakiegokolwiek manewru obronnego. Bardzo istotną okolicznością obciążającą były również następstwa wypadku – śmierć osoby, która w żadnym, najmniejszym nawet, stopniu, nie przyczyniła się do zdarzenia. Mimo tego ostatecznie Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu Rejonowego, iż w świetle okoliczności opisanych w art. 69 § 1 i 2 kk, warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności było usprawiedliwione. Mimo wszystko nie można tracić z pola widzenia, iż przypisany oskarżonemu czyn miał charakter nieumyślny. Jakkolwiek A. W. (2) zachował się dalece nieostrożnie, to jednak nie było jego zamiarem wyrządzenie komukolwiek krzywdy. Równie ważne były także warunki i właściwości osobiste oskarżonego. Nie był dotąd nigdy karany, przestrzegał prawa i zasad współżycia społecznego. Prowadził wzorowy, ustabilizowany tryb życia. Pracował, zapewniał byt rodzinie. Jest ojcem dwójki małoletnich dzieci. Ważne znaczenie prognostyczne miał dla Sądu Okręgowego także stosunek sprawcy do popełnionego czynu. Na sali sądowej prezentował krytyczną wobec siebie postawę. Zrozumiał, że jego nieodpowiedzialne zachowanie wyrządziło nieodwracalną szkodę. Przyznawał się do winy, okazywał nie udawaną skruchę i żał z powodu tego, co się stało. Przepraszył najbliższych zmarłego. Można zasadnie zakładać, iż wyciągnie należyte wnioski z zaistniałej sytuacji. Jego jednorazowe, nieostrożne zachowanie, jakkolwiek tragiczne w skutkach, w perspektywie dotychczasowego, nienagannego trybu życia, nie uzasadnia potrzeby izolowania go od społeczeństwa wskutek wymierzenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

Zgodzić się natomiast z prokuratorem należało, iż odstąpienie przez Sąd Rejonowy od orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych było niezrozumiałe. To, że okoliczności i następstwa czynu nie przesądziły ostatecznie o konieczności wymierzenia tzw. bezwzględnej kary pozbawienia wolności, nie oznaczało jeszcze, iż Sąd I instancji uprawniony był do ich pomijania w aspekcie omawianego środka karnego. Stosownie do treści art. 42 § 1 kk Sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w szczególności jeżeli z okoliczności popełnionego przestępstwa wynika, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę zagraża bezpieczeństwu w komunikacji. Skoro oskarżony, w prostej, nieskomplikowanej sytuacji drogowej, nie wymuszonej zachowaniem innych uczestników ruchu, dopuszcza się tak wielu i tak rażących naruszeń zasad bezpieczeństwa w nim obowiązujących, doprowadzając w konsekwencji do śmierci innego kierowcy, to zastosowanie normy art. 42 § 1 kk było nie tylko uzasadnione, ale wręcz nieodzowne. Przepis ten umieszczono w kodeksie karnym właśnie po to, by nieodpowiedzialnych kierowców z ruchu drogowego czasowo eliminować. Nie może tu być żadną okolicznością łagodzącą, że oskarżony utrzymuje się z pracy w charakterze kierowcy. Wręcz przeciwnie – skoro jest „ zawodowcem ”, to wymagać należało od niego więcej, aniżeli od przeciętnego użytkownika drogi. Dotyczy to zwłaszcza wiedzy o niebezpieczeństwach, jakie może pociągnąć za sobą nieostrożne kierowanie pojazdem o tak dużych gabarytach i masie. (...) winien mieć na uwadze, iż brak elementarnej rozwagi podczas wykonywanej pracy może skończyć się niemożnością jej wykonywania w przyszłości. Tak rażące zlekceważenie zasad odnoszących się do administracyjnie dozwolonej i bezpiecznej prędkości, połączone z brakiem niezbędnego odstępu od pojazdu poprzedzającego, jakie były dziełem oskarżonego, w następstwie czego doszło do śmierci innej osoby, uzasadniało wymierzenie dwuletniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przywołanych w wyroku przepisów mając na uwadze, iż doszło do zmiany wyroku skazującego na niekorzyść skazanego.